

AMERİCAN HISTORY X [Geçmişin Gölgesinde (1998)]

Günümüz Türkiye'sinde yaşanan ortam sorunlarını Amerikan toplumu üzerinden görmek; terörün kucağına düşen gençlerin, niçin-nasıl ve nedenlerini sorgulamak; hatanın öfkenin ve yapılan hatalı davranışların gidişatını görmek isteyenler için tavsiye edeceğimiz güzel bir film.

MUHAKKAK İZLEYİN (Seyredenlerde tekrar bir daha izlesinler.)

Yönetmen: Tony Kaye

Ülke: ABD

Tür: Suç | Dram

Vizyon Tarihi: 09 Nisan 1999 (Türkiye)

Süre: 119 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: David McKenna

Müzik: Anne Dudley

Görüntü Yönetmeni: Tony Kaye

Yapımcılar: Bill Carraro | Michael De Luca | Jon Hess |

Oyuncular: Edward Norton, Edward Furlong, Elliott Gould

Oyuncular ve Karakterler

Edward Norton	Derek Vinyard
Edward Furlong	Danny Vinyard
Beverly D'Angelo	Doris Vinyard
Avery Brooks	Dr. Bob Sweeney
Jennifer Lien	Davina Vinyard
Ethan Suplee	Seth Ryan
Stacy Keach	Cameron Alexander
Fairuza Balk	Stacey
Elliott Gould	Murray
Guy Torry	Lamont
William Russ	Dennis Vinyard
Joseph Cortese	Rasmussen (as Joe Cortese)
Jason Bose Smith	Little Henry (as Jason Bose-Smith)
Antonio David Lyons	Lawrence
Alex Sol	Mitch McCormick

Kısa Özet:

Derek Vinyard, odasında ve göğsünde Nazi amblemi bulunan; zenci düşmanı bir Nazi'dir. Kardeşi Danny ise, Derek kadar cesur ve atılgan olmasa da, abisi kadar ırkçı bir Nazi'dir.

Zenciler tarafından öldürülen babası yüzünden nefreti dizginlenemeyen Derek, bir gece hayatını tümüyle değiştirecek olan bir suç işler.

Derek Vinyard, artık bir katildir ve hapishaneye gönderilir. Hapishane ortamında Derek'in bilmediği kurallar geçmektedir ve genç adam şimdi bıçak sırtındadır.

Zenci bir çamaşırcıyla arkadaş olan Derek, nefret ettiği siyah tenli adamların, psikolojisini altüst eden sapkın kurallarıyla tanışınca, inançları ve 'hayatta kalma arzusu' arasında seçim yapmak zorunda kalacaktır. Öte yandan, kardeşi Danny, genç bir adam olmuş ve tıpkı abisi gibi 'acımaz bir ırkçı' olarak yetişmektedir.

İngiliz yönetmen Tony Kaye imzalı 1998 yapımı "American History X" filmi, çıktığı zamanlarda olay yarattı. Edward Norton'ın "Terminator 2: Judgment Day"ın 'John Connor'ı Edward Furlong ile "American History X", seyircisini hayattan gerçek bir drama izlemiş gibi derinden etkiliyor.

Filmin Senaryosu

Filmin sonlarına doğru okul müdürünün Derek'e sorduğu soru mesela **"Yaptıkların sana daha iyi bir yaşam sundu mu?"**

Hapiste bir revir koğuşunda kimsesiz, tek başına, ırzına geçilmiş ve dövülmüş bir halde, revirden çıktıktan sonra öldürüleceğini bilerek orada bir zamanlar sıradan bir çocukken okuldaki ödevlerinden kaç alacağından başka bir derdi yokken geldiği noktaya vardığında gerçektende yaptıklarına değdi mi?

Film bu soruyu artık sonlara doğru soruyor bu soruya gelene kadar aslında biz Derek ve Ailesinin noktaya nasıl geldiğini de yavaş yavaş öğreniyoruz. **Aslında film tek bir günün içinde geçmişe dönüşlerle başlayıp bitiyor.**

İlk sahne siyah beyaz bir gece.

Üç zenci bir gece birilerinin arabasını çalmaya çalışıyor. Abisinin gürültüsünden bir türlü uyuyamayan kardeş sese kalkıp olanları görüyor ve sıradan olması gereken bir gece o ailenin tüm hayatını yeknasak eden bir biçime dönüşüyor.

Tüm o geceyi hep siyah beyaz izliyoruz.

Derek in yatağından fırlayıp öfkeyle silahına sarılmasını ailenin yataklarından fırlamasını ve Derek in evin kapısını hışımla açıp elindeki silahla karşısına çıkan zenciye hınçla defalarca ateş açmasını. Bir insanı kaç kere öldürebilirsiniz ki? Ardından diğer zencileri avlama seansı başlıyor. Kaçan arabaya ateş açıyor diğer hırsız yaralıyor. Arabadaki zenci ile işi bittiğinde ise yaraladığı zenciye dönüp kalan hıncının son damlasını da kullanmaya kararlı. **Adamı aşağılayıp öldürmeli. Çünkü o beyaz.** Buna hakkı var. Ailesini koruyor. Ölen babasından, zenciler yüzünden çıktığına emin olduğu yangında görev yaparken ölen babasından ona kalan hediye olan arabasını çalmaya niyetlenen zenciye gününü göstermek için geri dönüp yaralı adama önce kaldırımı ısırttırıyor ardından boynunu ayağıyla kırıyor. Sahnenin can alıcılığı bu değil aslında. Abisine tapan kardeş Danny o sırada olanlara inanamaz bir halde abisine doğru koşuyor. Derek'in çaresiz, yaralı bir adamın boynunu kırarken çıkardığı ses ile bacaklarının dermanı kesiliyor ve olduğu yerde kala kalıyor.

O sırada polisler geliyor. Abisinin gözünde gurur ve neşe var. Hakettiklerini o namussuz zencilere verdi, bundan emin. Polislerin direktiflerine uyuyor. Çünkü o iyi bir adam. Haketmeyen kimseye zarar

vermez. Gururla, yüzündeki sevinçle polisler dönuyor o sırada göğsündeki nazi haçınıda polisler rahatça görüyor. Bunun gururunuda taşıyor. Ne de olsa o doğru tarafta. **Ta ki polisler kelepçeleri takip onu kardeşine doğru döndürene kadar. (Bu duruma kelepçenin gerçek perdeyi aralaması denir. Töre cinayetlerini işleyenler, teröristlerin yakalandıklarında hissettikleri duygu, kan davası için yapılan zorlama cinayetlerin vb. hepsinde fail, kelepçe ile nasıl şoka girdiklerini bu sahnede çok iyi fark edebilirsiniz.)**

O sırada dudaklarını ısırıyor. Gözleri artık gurur dolu değil. Kendine ne yaptığını hala düşünmüyor. Ama babasız kalan ailesine ne yaptığını işte o an anlıyor.

Birileri söylemişti yada okumuştum tamamını anımsamıyorum. Şöyle bir şeydi birilerinin canını aldığınızda onun olabileceği her şeyi de ortadan kaldırmış oluyorsunuz.

Sonuçta Derek birilerini öldürdü. Ama hem kendi hem en sevdiği kişiler olan ailesinin yaşamını değıştirdi. Belki başkalarında bunu filmin sonuna kadar göremeyeceğiz.

Bundan sonra zaman atlaması var.

Artık renkli bir dünyadayız.

Bugündeyiz. Geçmişten sıyrıldık. **Artık siyah beyaz ve değıştirilemez geçmiş değil.** Bu gün var. Yarının öncesi.

Bu gün Derek in kardeşi Danny de bir dazlak olma yolunda uygun adım ilerliyor. Okulda verilen basit bir ödevde oldukça tahrik edici davranmış ve Nazileri metheden bir kompozisyon yazmış. Öğretmeni çok ağır ifadelerle onun okuldan atılması için müdürle tartışıyor. **Müdür Sweeney ısrarlı.** Hala bir umut olduğuna inancı var. Daha sonra Danny e eğer okulda kalmak istiyorsa yarına kadar abisinin hapiste olması ile yaşadıklarını ve abisi ile ilgili düşüncelerini yazması ödevini veriyor. Danny beyazların her zaman haklı olduğuna emin olsa da daha küçük bir çocuk ve henüz sistemin dışına çıkmak fikri onu korkutuyor. Zenci müdüre takmaz havalara girmesine rağmen ödevi yapacak.

O sırada dünyanın değışmez gerçeği ile tuvalette tekrar gözgöze geliyoruz. Evet bildiniz, 3 kişi eğer tuvalette top oynuyorsa tekmeledikleri tek şey yerde yatan yalnız bir öğrencidir. Ne demişler birlikten kuvvet doğar.

Hikayemizin ana fikri bu aslında. Bu üç küçük zenci bir adet beyaz gammazı yerde racon konusunu öğretiyorlar. O sırada tuvalette olan Danny tabiki bu zencilere papuç bırakacak değil. Onlara dikleniyor. Bu Danny zaten daha evvel zencileri kendi sahasından silen Derek denen beyazın kardeşi değil miydi? Dışlar biraz daha gıcırıyor. Neyse ki bu top oyununu Danny ile de oynayabilirler. Zira sayısal üstünlükleri var. Ama Danny dede şans var.

Zil çalıyor.

Danny eve döndüğünde abisi ile tekrar beraber olmaktan çok mutlu. Ailenin yaşam standardı düşmüş. Bu arada Derek ailesinin hapisanede kendisini görmeye gelmesini istememiş. Üç yılın ardından kardeşler ilk defa buluşuyor. Her şey aynıymış gibi davranmaya çalışıyorlar.

Derek değışmiş artık dazlak değil.

Onun yerine Danny saçlarını dazlak yaptırmış. Üç yıl boyunca hapisanede neler çektiğini bilmediği abisine özenmiş. Onun gibi haç dövmesi yaptırmış. Abisi olmadığında birilerinin yanına sığınmış. Onun dazlak arkadaşları kol kanat germişler. Yalnız bırakmamışlar. Kardeşte de büyük potansiyel görüyorlar. Aslında gören kimse yok. Daha sonra anlıyoruz ki **bunlar sadece nereye yönlendirsen oraya giden büyük güruh. Bir nevi bunları maşa olarak kullanan biri var perde ardında.** (Nazi gurubunu dizayn eden gizli komite lideri Cameron)

Polisin bir türlü hapse tıkamadığı bir adam Cameron ve onunda adamı olan Derek. Babası öldüğünde Cameron ona kol kanat germiş. Gencecik birini yoğurmuş ve iplerini ele geçirmiş. Şimdi Derek yok ama ailesi sağ olsun yeni bir Derek geliyor Danny.

İşte tam burada Derek in tavırlarındaki çekingencek göze batıyor. Bir şey var ailesinden sakladığı. Gelen telefonla fısıf fısıf bir şeyler konuşuyor. O sırada eski dostlardan biri eve geliyor. Cüssesine oranla mercimek kadar beyni olan Seth. Seth sadece gürültü. Derek tamamen gitmesini söyleyemiyor ama eski dostunu gördüğü için çokda mutlu değıl. Neyse kardeşı ile kısa bir konuşma yapıp Cameron konusunda onu üstünkörü uyarıyor. Gece ki Cameron ın verdiği partiye kız arkadaşını oradan çekip çıkarmak ve Cameron ada cehenneme gitmesini ama kardeşini yanında götürmemesini söylemek için gidiyor. Tabi işler beklendiğı gibi gitmiyor. Önce kız arkadaşının aslında tam anlamıyla bir aptal olduğunu daha sonrada arkadaşlarının aslında arkadaş falan olmadığını anlıyor. Ama hayal kırıklığına uğrayan kız arkadaşı (ki sanırım gözünü kan bürümüş lafı daha iyi tanımlar onu) herkesin ortasında Derek in artık bekledikleri kahraman olmadığını haykırınca işler karışıyor.

En iyi dostu sandığı Seth ona silah çekiyor. Evet dünya kalleş ama Derek de başının çaresine bakabiliyor.

Ordan hasbelkader kaçıyor.

Eve geri dönerken kardeşı onu yakalıyor ve hayal kırıklığı içinde. Üç yılını boş fikirlerle mi geçirmiş? Abisinin hapse girmeden önce inandığı tüm şeyler onunda inançları olmuş artık. Bu üç yılda yanında olan insanlara sırtını çevirdiğı için abisine kızgın. Ama Derek inden artık Danny den kaçma şansı yok. Ona dünyanın ne menem bir yer olduğunu, aslında görünen her şeyin gerçek demek olmadığını anlatıyor.

Bu sırada filmde ara ara geçmişe gittiğimiz gibi gene geçmişe ve Derek in ilk hapishane günlerine siyah beyaz ekranla dönüyoruz.

İlk gün ve Derek korkuyor. Orada yalnız yapamayacak. Dayanamayacak. Oraya ait değıl. Hapishaneler suçlu Meksikalı, zencilerin yeri. Onun gibi beyazları sevmezler. Her şeyden her yerden korkuyor. Değışmeyen insanlık içgüdüğü buradada sekmiyor. Bir yerlere ait olma ihtiyacı. O da rengini belli etmenin kendisi için en hayırlısı olduğunu anlayıp hapisteki dazlakların arasına karışıyor. Ait olduğu yeri buldu burada da. Boş zamanlarından bu dazlak grubu ile takılsa da çalışma saatlerinde çok geveze bir zenci ile ortak. Zamanla içlerinde yaşadıkça Meksikalılardan uyuşturuu alıp kendi grubuna satan dazlak liderle beraber gözleri açılıyor.

Belki bunda beraber çalıştığı zenci ile geçirdiğı vakitlerinde etkisi olabilir. Birisini yakından tanıyınca ister istemez önyargılarımızda yıkılıyor sanki. Özellikle bu zencinin hapse düşme öyküsü onun tüm oluşmuş fikirlerini yıkıyor. Bizim geveze zencimiz 6 yıl yemiş. Çünkü bir hamburgercinin yanındaki dükkandan bir TV çalmış. Kaçarkende 3 polise yakalanmış. O sırada kolundan tutan polisin ayağına elinden kayan TV düşünce saldırı suçundan 6 yıl hapis cezası almış. Bu zenci ilk hapse girdiğinde Derek e Buradaki zenci sensin" demişti. Gerçektende hapishanelerin 3 de 2 si beyaz ırktan olmayan insanlarla kaplı. Araya Beyaz Derek in 3 kişiyi 3 yıl hapis cezası aldığınıda ayrıca ekleyelim.

Ve gün oluyor dazlaklarla artık aynı havuzda yüzmek istemeyen Derek cezasını çekiyor. **Dostları sandığı onu duşta yalnız yakalayıp acımasız bir şekilde tecavüz edip dövüyorlar.** (Artık sen zenci oldun, diyorlar.) Bu da artık Derek in sınırı geçtiğı ve gerçekleri gördüğü an.

Saldırının ardından onu ziyarete gelen **Zenci Müdür Sweeney** ona artık sınırı geçtiğini gösteriyor. Hani bazen bir şey olur ve biri bizi sarsmadan kendimize gelemeyiz. İşte Derek in dışlarına kadar sarsıldığı kendine geldiğı zaman bu. Revirden çıktığında dazlaklar onu gene kendi aralarına gel dediklerinde o yalnız kalmayı seçiyor. Bile bile korumasız kaldığını, saldırıya açık olduğunu bilsede girdiğı yoldan vazgeçmiyor. Bizim şirin zenci bunun aklını başına getirmeye çalışıyor. O konuşmada Derek kaderini kabullenmiştir. Başka türlü yapamayacağını kesinkes anlatıyor. Ve bundan sonra hapisteki hayatını kimseden zarar görmeden geçiriyor. **Çünkü dünyada yeri olmadığını düşündüğü o pis zencilerden biri -ki sonradan en iyi arkadaşı olan adam ona bahsetmeden Derek e kefil olmuş. Kimse ona hapiste ilişmiyor.**

Ertesi sabah Derek ve Danny evden çıkıyorlar. Danny i okula bırakıp kendide dazlaklarla konuşacak kavga çıkmaması için arabulucuk yapacak. Belki Dazlaklar onun sözünü dinlerler diye Sweeny onu yönlendiriyor. Derek gene öleceğini bile bile kabullenişle geçmişindeki hatalarını temizlemek üzere söz veriyor. Kardeşiyle okulun önünde vedalaşmaya çalışıyor ama dili varmıyor. Aklındaki fikir bir daha onları göremeyeceği. Danny da bütün gece oturup kendi ile hesaplaşarak **American History X** adlı ödevini yazmış. İçi çok rahat. Artık bu dazlakların içine girmeyecek. Hep beraber yeni bir gelecek kuracaklar.

Danny okul tuvaletine dersten önce gidiyor. elindeki ödevini kenara koyuyor. İşini tam bitirip çıkacakken o sırada kapı açılıyor. Geriye döndüğünde 2 şey gözüne çarpıyor. Dünkü tuvaletteki şu 3 kişilik çetede ki kafa tuttuğu zenci çocuk ve elindeki silah. Ve hiç duraksamadan çocuk tetiği çekiyor. Kurşunlar Danny i delip geçerken kanlar etrafa sıçrıyor. Bir kısmı da küçük katilimizin yüzüne yelpaze gibi vuruyor.

O sahnelerin ardından sesi duyup koşan Derek i görüyoruz. Kardeşine sarılıp ağlıyor. “Her yaptığımız şey gelip bizi bulur” oluyor. Derek de verdiği acının fazlasını kat be kat ödüyor.

Sözle tarif edilemeyecek kadar acı bir an. Bazen ilk çıkışı kaçırdıktan sonra biz geri dönsek de bazılarının hayatını öylesine değiştirmiş oluyoruz ki artık telafisi mümkün olmayan acıları da hayatımıza almış oluyoruz sanki.

Çapraz olayların ve sonuçların gerçekliği ile karşılaşan tövbe kâr dazlak (terörist) hatayı işleyişin ve dönüşün arasındaki paradokslarda gezinip duruyor. Yapılan yanlışlar için hep bedel ödenir mi veya ödenmez mi? sorusunun cevabını bulmaya çalışıyor.

Filmin fazla eksik hiç bir sahnesi yok. Ama neden yönetmenin başka ses getiren işleri olmadı çok merak ettim. Söyleyecek şeyleri olan iyi bir film.

<http://forum.divxplanet.com/index.php?showtopic=154101>

FİLMDEKİ ÖNEMLİ MESAJLARDAN

Terörist lider Cameron Alexander

Derek Vinyard, Venice Beach’de Cameron Alexander isimli kişni tuzağına düşmüştü. Bu kişi Los Angeles'ta beyaz üstünlüğünü savunan, yayınların en büyük yazarı ve dağıtıcısı olan İrkçi müzik gruplarını destekleyip, ırkçı yazılar ve yorumlar yazan birisidir. Dazlak çetesine gizliden yardım ediyordu. Derek’in düşüncesini etkileyip yanlışları doğru olarak yorumlayacak şekle dönüştüren kişi.

Cameron insanları nasıl kullanacağını çok iyi biliyordu.

Cameron Alexander, Derek'i çocuklara gönderdi. Derek Vinyard taraftar grup oluşturması için ezilen ve dışlanmış çocuklara gönderdi.

(Kafası bozuk çocuklar; Siyah ve Meksikalı çetelerinden dayak yemekten bıkmış olanlar) söylevi çok can alıcıdır.

Slogan "SADECE SERSERİ OLMA. BİR ŞEYİN PARÇASI OL!"

Derek Vinyard guruba konuşuyor.

“Kendinize saygınız olsun! Buraya muhabbet etmeye gelmedik. Kesin sesinizi! Gözümüzü açmamız gerekiyor. Bu eyalette şu an 2 milyonun üzerinde kaçak göçmen yatıyor. Burada olmaya hiçbir hakları olmayan o insanlar için eyalet geçen sene tam 3 milyar dolar harcadı. Kaçak göçmen suçluları hapsedmenin masrafı 400 milyon dolar. Bu ülkeye, göçmen bürosunun işgüzarlık edip hüküm giymişleri araştırmaması sayesinde girdiler. Kimin umurunda! Hükümetimiz bile takmıyor. Sınır politikamız içler acısı. Şaşıracak bir şey yok. Adamlar güney sınırımızda bizimle alay ediyor.

Kanunlarımızla mı alay ediyor? Her gece bu asalaklardan binlercesi sel gibi sınırın üzerinden akarak mal bulmuş gibi geliyor. Gülmeyin! Komik bir şey anlatmıyorum ki! Bu hepimizin hayatıyla ilgili! **Dürüst, çalışkan Amerikalılar ihmal ediliyor çünkü hükümetimiz bu ülkenin vatandaşı bile olmayan bir grup insanın anayasal haklarına daha çok önem veriyor.** Özgürlük Anıtı ne diyor? **"Bana yorgunları açları ve fakirleri verin."** Oysa yorgun, aç, fakir olan Amerikan halkı! Bunu düzeltene kadar almayın şu herifleri! Çünkü kaybediyoruz! Hayatlarımızı sürdürme hakkımızı kaybediyoruz! Özgürlüğümüzü kaybediyoruz!

Niye?

Bazı iğrenç yabancılar gelip bizi sömürsün diye Ve bu uzaklarda olan bir şey değil! Bu hiçbir şey yapamayacağımız bir yerde olmuyor! Tam burada oluyor! Bizim mahallemizde hemen arkanızdaki binada. Archie Miller o marketi çocukluğumuzdan beri işletirdi. Dave orada çalıştı, Mike da. İflas edince lanet olası... bir Koreli satın alıp bu çocukları işten kovdu! Ve deli gibi para kazanıyor, çünkü sekiz tane kaçak işçi aldı! Hepsi gözümüzün önünde oluyor. Ama hiç kimse bir şey yapmıyor. Ve bu beni çok fena kızdırıyor! Etrafınıza bakın! Burası bizim mahallemiz değil! Burası bir savaş alanı! Bu gece bir savaş alanındayız. Karar verin! Ülkemizin ırzına geçerlerken kenarda... sessizce durup izleyecek miyiz? Yoksa birleşip bir şeyler mi yapacağız? Evet! Aynen öyle! Bir şeyler yapacağız! Pekala gidelim. Hadi kendinize gelin.

Ve bu konuşma herkesin hoşuna gitti. Derek ne dediye yaptılar.

Evde Yahudi dostları Doris'inde bulunduğu kahvaltı sofrasında Derek konuşmasında yargılama ve anlayış ikilemleri hakkındaki fikirlerini şu şekilde açıklıyor.

Sistemin kendilerini ihmal ettiğini hisseden insanlar öfkelerini böyle dışa vuruyorlar. Watts'da ya da 68 Chicago isyanlarında da böyle olmuştu.

Saçmalık bu kimi kandırıyorsunuz?

İsyan öfkenin mantıksız bir dışavurumu diyemezsiniz, bu bir kaçıdır. Fırsatçılık bile deseniz kabul ederim. Bir grup insan bir nedenle dükkan yağmalamaya gidiyor o kadar. Ve kendi semtlerindeki dükkanları yağmalamaları sadece kanuna hiçbir saygıları olmadığını gösterir. Bir de toplum düzeninden ya da yurttaşlık görevlerinden anlamadıklarını.

Dur bir dakika!

Beyazlar da beyazlara karşı suç işliyor. Ama Amerika genelinde yüksek bir cinayet oranları yok. Tanrı aşkına istatistiklere bakın. Her siyah erkekten birisi ceza sisteminin içinde bir yerde. Bu bir rastlantı mı yoksa bu insanlar ırk olarak suça eğilimliler mi?

Üstelik de bununla gurur duyuyorlar. **Belki de bu yargı sistemindeki önyargının bir kanıtı.** Evet suç istatistikleri hakkında konuşacaksan onları yaratan sosyal eşitsizlikleri de düşünmelisin. İşte ben bundan nefret ediyorum. Çünkü bir şeyi alıp ona başka bir isim veriyorsun. Böylece o insanlar kendi yaptıklarından sorumlu olmuyorlar.

Yani şöyle diyorsun: **"Bu ayaklanma değil öfke!" "Bu suç değil yoksulluk."**

Hepsi saçma sapan şeyler! O ünlü davada da aynı şey oldu. Medya olayları çarpıtınca insanlar neye odaklandı? Acaba polisler tutuklanacak mı? Acaba Rodney King'in yurttaşlık hakları çiğnendi mi? Böylece herkes Rodney King'in kendisini unuttu. Adam birden çok suç işlemiş. Kendi itiraf etti! Adam pilot olmuş uçuyor Otobanda 180 km hızla giderken polisler kenara çekiyor ve onlara saldırıyor! Polisler saldırıyor ve adam beraat ediyor! Ve ayının teki kamerasını olayın yarısında çalıştırıyor. Böylece sadece polisleri adamı döverken görüyoruz.

Evet. Powell'la Koon kollarını sallayıp sopalarla adama vuruyor. Briseno da arkadan kafasını tekmeliyor. Tabii olay barbarca göründü. Herkes **'ah zavallı adam'** dedi. Ama o zavallı adam

polise saldırmıştı. Ve polisler tamamen kurallara uygun olarak kendilerini korudukları halde mahkemeye çıkarıldılar. Bence kasette hiç öyle bir şey yoktu. Bence polisler sopalarını aşırı şekilde kullandılar diyebilirsiniz. Aşırıyı neye göre ayarlıyorsunuz. **["Polis orantısız güç kullandı"]**¹ Bence gayet dozundaydı. Polisler o kararı vermek için senden daha iyi bir konumda.

Toplum olarak polisleri bu kararları alma yetkisini neden veriyoruz?

Çünkü işlerinin zor ve tehlikeli olduğunu biliyoruz.

(Ne yazık ki buna ve yetkilerine saygı duyan çok az insan var.)

Yasalara saygı duyuyorum demedim. Polisin otoritesini tanırım. **Rodney King gibi maymunları sokağa salan yasalara saygı duymam.** İkincisi hepinizin bildiği gibi KKK denen organize olamamış serserilerin kurduğu çeteye üye değilim.

Lütfen! Kışınla düşünmeyi bırak artık. Can alıcı noktayı kaçıyorsun. Esas söyleyeceğim şey bu değildi. Nedir esas konu?

Tamam şöyle düşün! Danny o gece yolda giderken Rodney King onu ezip geçseydi Bu Rodney King olayını kapatabilir miyiz?

Sadece tartışıyoruz. Güzelce tartışıyoruz değil mi? Rodney King viskiyi çekmiş kafası dumanlı bir halde sürerken Danny'yi öldürseydi başka telden çalardın. O kasette kimseye çarptığını görmedim sen de öyle. Şükürler olsun ki adam kimseyi öldürmemiş! Öyle olsaydı yani o maymun arabasıyla bir çocuğu ezseydi herkes bu konuya çok farklı yaklaşacaktı değil mi? Polise değil, Rodney King'e odaklanacaklardı. Ama o birini ezmedi. Birkaç polise saldırdı. Ve birden tüm Amerika bu katıksız piç için tek yürek oldu. Kafayı yiyeceğim. **Zor durumdaki siyahlara yardım etmeye mecburmuşuz gibi bir fikre saplanmışız.** Geçmişteki adaletsizlikleri unutana kadar onlara ayrıcalıklar tanıyoruz. Çok saçma sizin o liberal zıvalıklarınız da aynı şeyin uzantısı. Ülke içerden çürürken herkes kafasını çevirip başka yöne bakıyor. **Tanrı aşkına Lincoln köleliği kaldırıldı 130 yıl oluyor.** Bunca yılda hala kendilerine gelemediler mi? **Yahudiler de 5000 yıldan uzun süredir zulüm görüyor.** Buna göre Yahudi karşıtlığına duyarlı olmak sence yanlış mı, diyorsun

Bu ikiyüzlü liberallerden bıktım. İşte yine başladık. Bu kısma bayılıyorum. Harika! Şerif Gates'i nasıl da günah keçisi yaptılar. Zenci Willie'ye bu kadar sert davranabilirler miydi? Mümkün değil. Çünkü o kaset Gates'den kurtulmak için tasarlanan bir tuzak.

Yahudi Doris'in bu konuşmaya karşı yargısı şu şekildedir.

"O kaybolmuş."

Derek'in annesi ise

"O bir çocuk." Babasız bir çocuk. Doris çocuklarının yaşadığı dünyayı bilmiyorsun."

¹ Ne zaman ve nerede kamu düzenine uymayan bir olay çıksa ve polis olaya müdahale etse, Polise yöneltilecek itham hazır. **"Polis orantısız güç kullandı"** Akla ilk gelen soru, **"Bu oran nasıl belirleniyor?"** Orantıda kullanılan ölçü ile söylersek; **"Olaya müdahale etmek aslî görevi olan Polisin kullandığı güç, müdahale edilen olaya oranla % kaç fazla idi?"** Ayrıca bu oranları kim belirliyor? Şimdilik bu sorulara ara verip işin başka yönüne bakalım. Bir toplantı, bir gösteri yürürlükteki yasalara uygun olmalıdır. Eğer bu uygunluk yoksa Polisin görevi o toplantıyı ya da gösteriyi önlemektir. **Önleme emrini de Polisin amirleri verir. Polis de yasalardan kaynaklanan bu önleme görevini amirlerinin de emirleri doğrultusunda yerine getirir.** Toplantı hem izinsiz hem de toplantı ya da gösteriyi düzenleyenler Polise hakaret eder ya da saldırırsa, Polis de yasaların kendine tanıdığı "zor kullanma hakkını" kullanır. Polisin zor kullanma hakkını **"orantısız olarak"** kullandığını Başbakan Yardımcısı da iddia etse, bu kesin delil değildir. Çünkü Başbakan Yardımcısı da uygulanan oranın ne olacağı hususunda bir ölçüye sahip değildir. **Yoksa Polisin orantılı güç KULLANABİLMESİ İÇİN meslekî araçlarını bir yana koyup onları "Yumurta ile" mi teçhiz etsek? Belki böylece Polisi yıpratmaların yüreği rahat eder.**

Derek hatasını karartan ve yanlışlara düşüren terörist lider Cameron Alexander'la hapis dönüşü yüzleşme konuşması.

Cameron Alexander:

Kafanı topladığında tekrar konuşuruz.

Derek:

“Ama ben olmasam da hiç fark etmez. Çünkü yeni mahsüller sıraya girmiş bekliyor değil mi? **Pis oğlan avcısı! İnsan avlıyorsun! Onları kullanıyorsun!** Senin saçmalıkların yüzünden hayatımın 3 yılını kaybettim. Ama artık seni tanıyorum aşağılık yılan!

Cameron Alexander:

Bak Derek dikkat et kolla kendini. Nerde olduğunu unutma! Burası öyle istediğin gibi girip çıkabileceğin özel bir kulüp değil, tamam mı? Kes sesini!

Derek:

“Buraya tek bir şey söylemeye geldim ben çıktım yokum! Danny de çıktı! Bir daha aileme yaklaşacak olursan seni gebertirim!

Cameron Alexander:

Affedersin ama umrumda değilsin Derek. **Gelip havlayarak beni tehdit edemezsin.** Sen ne yaparsan yap. Ama Danny iyi bir çocuk senin gibi korkak değil. Yardımına ihtiyacı var ben de edeceğim.

Derek:

Danny'nin yanına bir daha yaklaşırsan sana kendi kalbini yediririm.

Cameron Alexander:

Ben gitmeyeceğim. O bana gelecek. Onun için senin asla olamayacağın kadar önemliyim. Kahretsin. Sen artık ölüsün Vinyard.

Derek'in ilk hapis gününde karşılaştığı acı manzara: Hakaret:

Gardiyan bağılıyor.

“Mahkumlar kahvaltı sırasına! Bugün sakın gecikme bok herif! Kahvaltı istiyorsanız hemen kalkın! 5 dakikanız var! Burası benim mekanım! Kalkın! Sizin sorunuz ne pislik herifler?

Hadi! Hadi açın şu kapıları! Tamam dizilin! 5 dakikanız var! Öne çıkın! Yatağını toplamayanı yakarım! İkinci gün sonunda 1 hafta bile dayanmam diye düşünüyordum.

Hadi aşağılık herifler! Bugün yemek istiyor musunuz bok kafalar?

Bana bak beyaz dazlak! Kendini özel biri mi sanıyorsun beyaz balık? İlikle o üst düğmeni Hadi yürüyün! Gözlerime mi baktın? Bir daha gözlerini dikme! Yoksa gebertirim seni! Gözüm üstünde olacak beyaz bokluk! Bir daha gözlerimin içine bakarsan senin o kafatasını düzerim! Öne çıkın! Sola dönün! Hadi yürüyün yemeğe! Doğru yürü beyaz balık! Doğru yürü pislik! Hadi!

Zenci arkadaşı Derek'e hapisteki hayatın gerçek cephelerini söylüyor.

“Hapiste sana ne yaptıracakları hiç belli olmaz Bu arada neden buradasın? Yaşlı bir kadını soydun değil mi? Tamam senin gibileri bilirim ben. Şu kötü tavırlı sert beyazlardansın. Ama bak sana ne diyeceğim dostum. Kıcını kollasan iyi edersin. Çünkü **hapiste zenci olan sensin**. Ben değil!

Hapiste yaşamak gurup üyesi olmak mı? Ben bu idaeler için mi hapse düştüm diyen
Derek ikilemini arkadaşına açıyor.

“O lanet Meksikalı'ya kıyak mı çekiyor?

Mitch onlarla gizlice bir iş çeviriyor işte bilirsın.

Şaka yapıyorsun di mi?

Hayır.

Ama saçmalık bu. Biri onunla konuşmalı. Ne yaptığını zannediyor ki?

Şu an ceset değilsen bunu Mitch'e borçlusun unutma. Dinle bu umurumda bile değil. Ben kendimi korurum ama böyle yapmamalı. Artık sıkıldım. Sert konuşmaya gelince herkes konuşuyor. Ama kimsenin bir şey yaptığı yok. Bu vaaz saçmalıklarından vazgeçsen iyi edersin. Artık canımızı sıkmaya başladın! Kendine sakla.

Okul Müdür Sweeney ziyaretine gelir. Derek ile konuşması şu şekildedir.

Sweeney:

Danny hakkında konuşmaya gelmişim ama acelesi yok. Sana bazı kitaplar getirdim.

Derek:

Ne oldu ona? Beni merakta bırakma.

Sweeney:

Tıpkı seninle aynı yolda. Dinle annem de aynı şeyi söyledi. Ama Danny benim sorumluluğumda değil.

Derek:

Ne yapmamı bekliyorsun ki? Bana bir yararı yok kendimi suçlu mu hissetmeliyim?

Sweeney:

Hiçbir şey yapmanı istemiyorum. Sadece gerçek duygularını bilmek istiyorum.

Derek:

Sence buraya düşmesini ister miyim? Yani bilmiyorum Kafam karma karışık oldu. Ne hissettiğimi. Kafam karma karışık oldu. Ne hissettiğimi bilmiyorum ben Ne bileyim bazı şeyler var ki doğru değil.

Sweeney:

Olur öyle Derek sen zeki çocuksun işin içinde olup da bu saçmalıktaki kusurları görmemen imkansız.

Derek:

Hey dinle sadece kafam karışık dedim. İnanmıyorum demedim.

Sweeney:

Tamam işte o yüzden yeni şeylere açık olmalısın. Öfken seni tüketiyor. Tanrının sana verdiği beyni kullanmanı engelliyor.

Derek:

Tanrım liseden beri düşüncelerimden duygularımdan bahsedersin. Olanlar hakkında ne biliyorsun?

Sweeney:

Bu durumu biliyorum. İçinde olduğun durumu.

Derek:

İçinde olduğum durumu nasıl bilebilirsin?

Sweeney:

Bir zamanlar Ben de herkesi her şeyi suçluyordum. Çektiğim tüm sıkıntılardan acılardan, başıma gelenlerden yakınlarımla başına gelenlerden ötürü Herkesi suçlardım. Beyazları suçlardım. Toplumu suçlardım. Tanrıyı suçlardım. Cevap bulamadım çünkü yanlış soruları soruyordum. Doğru soruyu sormalısın.

Derek:

Ne gibi?

- “YAPTIKLARIN SANA DAHA İYİ BİR YAŞAM SUNDU MU?”

Derek:

- Hayır.

Derek:

Yardım etmelisin dostum. Bana yardım et. Çıkar beni buradan. 4 ay sonra şartlı çıkabilirim. Çıkar beni buradan. 4 ay sonra şartlı çıkabilirim. Onlara benim için birşeyler söyle. Söyledim zaten. Peki çıktın diyelim sonra? Artık ailemin başına bela olmayacağım. Her şeyden mümkün olduğunca uzaklaşacağım.

Sweeney:

Bu yeterli değil. Yardımımı istiyorsan daha iyisini yapmalısın. Yardımım koşulsuz değil. Kaçman benim için yeterli değil.

Derek bu konuşmanın üzerine bir de dazlaklar tarafında duş aldıkları yerde arka tarafından tecavüze uğradı. Hayatı bir daha karardı.

Hayatını siyahlara nefretle geçiren Derek zenci arkadaşının yardımı ile hapiste hayata tutunmaya başladı

Arkadaşı:

Neyin var senin? Yemekhanede yaptığın o saçmalık neydi dostum? Söylesene kafayı mı yedin? Çıldırdın mı? Bana bak adamım! Burada tek başına yapamazsın. O pisliklerin hiçbirinden korkmuyorum, tamam mı?

Derek:

Bana 6 kişi saldırdılar. Bu bir daha olmayacak. Keşke yine deneseler.

Arkadaşı:

Dinle o beyaz arkadaşlarından bahsetmiyorum! Onlar seni koruyorlardı salak! Ama herkesin içinde ters davrandın! Şimdi yalnızsın! Ben bizimkilerden bahsediyorum. Sana tecavüz edip dövecek ve öldürecekler geri zekalı!

Derek:

Neden bana bilmediğim bir şey söylemiyorsun? Bunu düşünmedim mi sanıyorsun? Saldıracaklarsa saldıracaklar yapabileceğim hiçbir şey yok Ne yapabilirim dostum?

Derek'in geri kalan hapis hayatındaki düşünceleri ve psikolojik ortamı şu şekildedir.

Böylece başladığım yere dönmüştüm. Her gün 'Bugün gittim' diyordum. Ne zaman hücremden çıksam Ne zaman o duşa girsem bekliyordum Harekete geçmeleri an meselesiydi. Sadece çabuk olmasını umuyordum. **Ama o an gelmedi. Bir anlam veremedim.** Çünkü bazılarının bunun için can attığını biliyordum. Bir süre sonra sadece başımı eğip Sweeney'nin gönderdiği kitapları okumaya başladım. Orada son 6 ay hayalet gibiydim.

Derek, hapisten tahliye olurken zenci arkadaşı ile farketttiği gerçekleri açıkladı.

Arkadaşı:

Ne oldu adamım çıkıyor musun? Hadi daha ne bekliyorsun? Çık git buradan artık.

Derek:

Biliyor musun tuhaf bir hisse kapıldım.

Arkadaşı:

Öyle mi? Neymiş o?

Derek:

Herhalde buradan sağ salım çıkabilmemin nedeni sensin.

Arkadaşı:

Hadi oradan, ne saçmalıyorsun?

Derek:

Çatlak bir beyaz için kellemi ortaya koyar mıyım sanıyorsun? Evet doğru. Ne salağım. Ben de öyle düşünmüştüm. Sana borçluyum adamım.

Arkadaşı:

Borçlu değilsin, tamam mı?

Derek:

Evet borçluyum.

Arkadaşı:

Buradan çabucak çıkacaksın. Merak etme adamım bu çocuk oyuncağı. Sen kardeşlerime iyi davran yeter, tamam mı?

Danny Vinyard abisi ve kendilerinin geldikleri ortam hakkında sebebi açıklarken vardığı sonuç

“Geçmişe bakıp sevdikleriniz hakkındaki gerçekleri kabullenmek zordur.” Derek'e neden böyle oldu Nasıl başladı? Diye soracak olsanız hala babamızın ölümüyle başladığını söyleyecektir. Ama aslında

daha önce başlamıştı. Babasının Doktor Sweeney! Hakkındaki ön yargısıydı. Yani **Pozitif siyahi ayrımcılığı hakkındaki görüşleriyle etkilemesiydi**²

Derek'in fiziki müdahalesi ile yaralanan Cameron, Alexander ve Seth hastanede yoğun bakımdalar iken Doktor Sweeney gelerek, Derekten birkaç hayati talepte bulundular. Çünkü bulaştığı kötü şeyleri temizlemek yine ona düşecekti. (Terörist Liderlerden her zaman bu istenmiştir.)

Doktor Sweeney:

Dün gece Ben'in orada saldırıya uğramışlar. Ne kötü. Evet yaşayacak gibiler.

Derek:

- O halde şansları varmış.

Doktor Sweeney:

- Ama biri bedelini ödeyecek.

Derek:

Ne?

Doktor Sweeney:

Belki eski ekibinle konuşursun diye düşünmüştük.

Derek:

Hayır yapmayın mümkün değil. Bu iyi bir şey değil.

Doktor Sweeney:

Dinleyecekleri biri varsa o da sensin.

Derek:

Hayır çok üzgünüm ama ben ayrıldım. O herifler herhalde şimdi peşimdelerdir.

Doktor Sweeney:

Senden yardım istiyoruz. Ona bunu yapacağımı mı söyledin? Lütfen artık bunların benimle bir ilgisi yok.

Doktor Sweeney:

Hayır yanılıyorsun seninle çok ilgisi var.

Derek:

² Pozitif ayrımcılık, yalnızca "dezavantajlı" gruplara mensup bireylere verilen ekstra haklardır. Pozitif ayrımcılık, dezavantajlı gruplar herkesin rahatça kullanabildiği bazı hakları çeşitli sebeplerden dolayı kullanamayabileceği için; onlar ancak bazı özel birtakım haklara sahip olurlarsa çoğunlukla gerçekten eşit olma şansını yakalayabilecekleri düşüncesiyle yapılır. Örneğin ülkemizde herkesin kamuya açık tuvaletlerden yararlanması bir (negatif) haktır. Ne var ki tekerlekli sandalye kullanan veya başka engeli olan kişiler çoğu zaman bu tuvaletlerden (merdivenler, dar alanlar vb. sebeplerden dolayı) yararlanamazlar. Bu durumda devlet bu tuvaletlerin açılması ve kullanılması ile ilgili düzenlemelere bir madde ekleyerek bu dezavantajlı grup için ekstra pozitif düzenleme yapar ve der ki: "tuvaletlerin girişinde şu-şu ölçülerde rampa, tuvalet kabinleri, kapıları, lavabolar şu-şu özelliklerde olmak zorundadır". İşte bu durumda devlet dezavantajlı kişiler için bir pozitif hak öngörmüş, bu kişilerin herkesle gerçekten eşit olabilmesini ve negatif haklardan yararlanabilmesini sağlamış oluyor. Pozitif ayrımcılık fazladan bir hak değildir. Sadece herkesle gerçekten eşit olunabilmesinin garanti altına alınmasıdır

Benden ne istiyorsun? Elimden geleni yapıyorum! Sadece ailemi bunun dışında tutmak istiyorum. Benden bu durumu düzeltmemi isteme! Benden önce de vardı. Ama sen de yardım ettin şimdi çekiliyor musun?

Doktor Sweeney:

Çekilirsen barış olmaz. Barışa giden yol gayretten geçer.

Derek:

Bu hiçbir şeyi değiştirmmez.

Doktor Sweeney:

- Belki.

Derek:

- Birazcık bile. Yani benden ne istediğinin farkında mısın cidden? Tanrım! Kahretsin! Tamam. Beni beyaz veletlere vurduracaksın.

Doktor Sweeney:

Bundan şüpheliyim. Öyle olacak. Sonra hep beraber duruma güleceğiz.

Danny Vinyard'ın hazırladığı kompozisyonda şu cümlelerle herşeyi özetledi.

“Galiba size öğrendiklerimi anlattığım yer burası.

Sonuç şu.

“Öfke bir yükür.”

“Hayat sürekli kızgın yaşanmayacak kadar kısadır.” Buna kesinlikle değmez. Abim Derek bir yazıyı alıntıyla bitirmek iyidir der. Birileri zaten senin söyleyeceğini en iyi şekilde söylemiştir. Daha iyisini yapamıyorsan onlarınkini al ve yazını etkileyici şekilde bitirsin. Seveceğinizi düşündüğüm birinden alıntı yapıyorum.

“Biz düşman değiliz dostuz. Düşman olmamalıyız. Hırslarımız zorlayabilir. Ama yürek bağlarımızı koparamaz. Hafızamızın gizemli yolları tekrar aşıldığında canlanacak. Ve tabiatımızın ...iyi yönlerinin yanında olacaktır.”

<http://www.karabulut.co/elestiri-american-history-x/>

<http://bildirgec.org/yazi/american-history-x/>